

Орієнтовний паспорт поеми «Мойсей» І. Франка

1.Рік написання: Поема: січень — липень 1905 р.,
пролог: липень 1905 р.

2. Жанр: Філософська ліро-епічна поема.

3. Композиція: Поема складається з прологу і 20 пісень. Вона ускладнена реалістичними описами побуту кочового народу, вставною притчею про терен, міфом про Оріона, діалогами, монологами-звертаннями Мойсея („О Ізраїлю!“), його молитвами.

4. Тема твору: „Основною темою поеми і зробив смерть Мойсея як пророка, непризнаного своїм народом” (І. Франко).

5. Ідея (визначено у пролозі): „Вірю в силу духа / І в день воскресний твого повстання”. Поема розкриває глибоку віру поета у невичерпні сили народу, у те, що попри тяжкі поневіряння на український народ чекає щасливе майбутнє.

6. Настрої поеми: а) пекучий біль через те, що народ — раб; б) віра в його майбутнє звільнення.

7. Сюжет поеми:

Експозиція: художня дія починається від розладу євреїв з Мойсеєм. У наметі дрімає Ізраїль, а зневірений народ не рветься на простори Обітованої землі, яка видніється на горизонті. Для нього та земля — «фата моргана».

Зав'язка: виникнення і наростання конфлікту між пророком і народом, який, підбурюваний Авіроном і Датаном, не розуміє Мойсея, не бажає йти з ним до мети. Вождь покидає табір і сам прямує до Обітованої землі.

Розвиток дії: зовнішній конфлікт набуває внутрішнього виміру, втілюється в роздумах Мойсея над драматичною долею народу і сорокарічним шляхом до омріяної землі.

Кульмінація: розмова Мойсея з Єговою та смерть вождя.

Розв'язка: після смерті Мойсея народ карає псевдовождів, висуває зі свого середовища нового поводиря — Єгошуа.

8. Проблематика:

взаємини вождя і народу

історичний шлях нації

воля і рабство

матеріальне і духовне

юрба і народ

пробудження національної свідомості, історичної пам'яті

мрії і дійсність

сумніви і віра

вірність меті

9. Образи твору: Мойсей, єврейський народ, Датан, Авірон, Азазель, Єгова, Єгошуа